

El llenguatge

Li ho demano tot

El fet que el terme pronominal ho, que representa complements neutres —això, allò, que vingui, etc— sigui usualment suprimit o, si es vol, inaudible en l'expressió oral fa que alguns escriptors, fins i tot coneixent bé aquest punt de la gramàtica, s'estimin molt, tal com dèiem ahir, de prescindir-ne també en la llengua escrita o de substituir-li-ho per l'hi: «li diré» o «L'hi diré» en lloc de Li ho diré.

Indicàvem, també, que una oració com «Li demano», que hom escriu sovint en lloc de Li ho demano, és manifestament incompleta, ja que hi manca l'expressió del complement directe, és a dir, de la cosa demanada, fet que s'evidencia plenament en la llengua escrita. Però aquesta evidència s'elimina o disminueix en aquelles oracions en què el complement directe representat per ho és modificat per un element determinatiu com el quantitatiu tot. Efectivament, escrivint «Li vaig dir tot», hom pot arribar fàcilment a la falsa conclusió que es tracta d'una oració completa: el complement directe seria l'element tot. Però, com hem dit, tot no és sinó un element modificatiu del complement directe, no reduïble a pronom. Així com Tenia molta gana es redueix a En tenia molta, Li vaig donar tot el que hi havia es redueix a Li ho vaig donar tot.

Aquesta supressió del pronom ho quan va acompanyat del quantitatiu tot es comet avui —no pas sovint, però algunes vegades—, no únicament quan entra en contacte amb el datiu li sinó també amb les formes de les altres persones. Efectivament, llegim, o sentim, algun cop, «Em pregunta tot», «Et demano tot», «Ens van dir tot», «Us quedeu tot», «Els prenen tot», en lloc de M'ho pregunta tot, T'ho demano tot, Ens ho van dir tot, Us ho quedeu tot i Els ho prenen tot. Per poc habitual que sigui aquesta impropietat sintàctica, escau, creiem, de prevenir contra la seva generalització.

Albert Jané